

medføre, at Tinget blev bundet til ved sin endelige Afgørelse af Forsvarssagen, som den Gang jo var i sin hele Begyndelse, at gaa ind paa Københavns Befæstning: Derfor foreslog man den Gang de saakaldte flydende Forter, som imidlertid ikke fandt nogen Tilslutning.

Senere, i Firserne, da Forsvarssagen blev Anledning til det store Brud, foreslog man at modsætte sig de Fordringer, der blev stillede fra den daværende Regerings Side om Udbedring og Udvidelse af de daværende Søforter. Det laa ganske simpelt i, at man den Gang forlangte Forsvarssagen løst i sin Helhed og altsaa ikke vilde ind paa en stykkevis Udvidelse af enkelte Dele af den. Men hvad der var Hovedsagen, hvad der var Grundtanken i hele den Tids Opfattelse af Forsvarssagen — naar man tager det hele Parti, ikke enkelte Dele eller enkelte Medlemmer, men Partiet, Oppositionen som Helhed — var den: Vi ere villige til, og vi ville forsvare Landet ved et Forsvar af vore Kyster og gennem det levende Værn paa en saadan Maade, at Udgifterne bæres af den Del af Befolkningen, der kan bære dem, og at Københavns Landbefæstning er udelukket. Det er de 3 Hovedpunkter.

I saa Henseende tror jeg, enhver vil indrømme, at det, der nu foreslaas fra de Grupper Side, hvortil Regeringen slutter sig, fuldt ud opfylder disse 3 Fordringer, og det opfylder dem ikke blot i Almindelighed, men jeg paastaar, at vi ved dette Forslag nu komme betydeligt videre, saa vidt, som vi aldrig nogen Sinde fra den samlede Oppositions, det gamle Venstres Side ere naaede, idet det synes at være accepteret fra alle Sider, at Udgifterne skulle paalignes de Klasser af Befolkningen, der ere i Stand til at bære dem, gennem en Indkomstskat. Dernæst kan Københavns Landbefæstning ikke mod Folketingets Villie opretholdes udover Aar 1922. Nu vil man sige, at det betyder ikke noget, at den ikke kan opretholdes udover 1922, for saa længe ligger den, og saa have vi den altsaa i den Tid. Maa jeg gøre de Herr opmærksom paa, at det er en stor Misforstaaelse. Derved, at det er bestemt nu, at Fæstningen skal nedlægges i 1922, er der sikret Folketingets Veto en afgørende Betydning, og det har det aldrig været før, og det vilde aldrig ske gennem nok saa mange Beslutninger mod Københavns Befæstning, mod Forsvarsvæsenets Udvidelse o. s. v., naar det ikke sikres i Lovs Form, for saa længe ville alle disse

Beslutninger, hvor kraftige de end kunne være, kun være Folketingsbeslutninger, og i Tilfælde af, at de ikke føres igennem, ville vi altsaa staa paa det bestaaende, og det bestaaende er jo nu, at Københavns Befæstning eksisterer og efter de Aars Forhandlinger og Forlig, der ere gaaede forud, ikke kan nedlægges ensidigt.

Det er der altsaa naaet ved det Forslag, der her forelægges, at Venstres gamle Standpunkt er fuldt ud hævdet paa alle tre Punkter og ganske særlig med Hensyn til Københavns Befæstning er sikret derved, at dette Tings Veto vil være afgørende, hvad det ellers ikke var og ikke vilde være. Jeg tror, at fra Venstres Side kan der slet ikke være nogen Tvivl om, at det er en betydelig Fordel. Men jeg tror ogsaa, at der fra den anden Side, fra dem, der ønske et stærkere Forsvar, dem, der ønske København befæstet fra Landsiden, ikke kan være nogen som helst Grund til ikke at være tilfreds med det Forslag, ikke blot ikke modsætte sig det, men være tilfreds med det, fordi det er en Fordel under den stærke Udvikling af Militærvæsenet og af Krigsvidenskaben, som nu finder Sted, ikke at binde sig, men at have en Tid af en 10—12 Aar til at overveje og til at se, hvad der sker i Udlandet, medens man samtidig tager fat paa det øvrige Forsvar. Man kan jo ikke gøre det alt sammen paa een Gang, det er dog nødvendigt, at der foregaar en Deling, og saa er det ganske utvivlsomt, at af vort Militærvæsen trænger Københavns Befæstning haardest til fra alle Sider blandt vore Modstandere at blive overvejet. Jeg kan saaledes ikke indse, at der hverken fra den ene eller den anden Side kan være Grund til at bestride, at det, der nu foreslaas fra Regeringen, i Virkeligheden er det, som sikrer os baade Tingets Frihed og Landets Fremtid paa den bedste Maade.

Nu vil jeg tillade mig at henvende mig til det ærede Medlem fra Langeland (P. Munch), fordi der fra hans Side blev fremsat saa almindelige Betragtninger, at jeg tror derunder at kunne samle alt, hvad det gælder om at faa frem i denne Sag. Det ærede Medlem udtalte i den første Del af sit Foredrag, at det, han ansaa som Princippet eller det egentlig afgørende Punkt i denne Sags hele Behandling, var, at den blev gjort til Genstand for et Referendum. Jeg tror ikke, det er muligt at gøre det. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt Referendum i det hele taget er noget ønskeligt eller ikke, men saa meget er imidlertid ganske sik-